

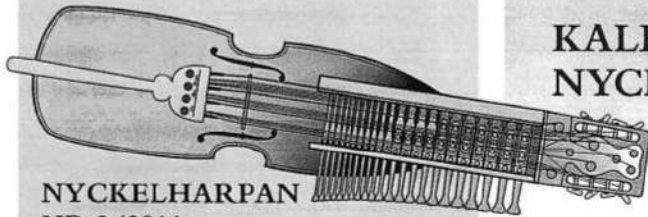
NYCKEL HARPAN

2

2011

Föreningen Nyckelharpans medlemstidning

NYCKELHARPAN

NR 2/2011

Årgång 26 ISSN 1401-2936

Medlemstidning för
Föreningen Nyckelharpan
utkommer med 4 nr per år.
Ansvarig utgivare Peder Jeppsson

Redaktionsadress
c/o Möllerman Riddarstigen 17A
183 30 TÄBY

Artiklar och bilder ur Nyckelharpan
får ej kopieras för publicering utan
medgivande från redaktionen.

Material till nästa nummer skall vara
redaktionen tillhanda senast 10 aug.

MEDLEMSKAP

Årligt medlemskap i Föreningen
Nyckelharpan erhålles mot betalning
av 160 kr till föreningens plusgiro
nr 491 82 94-2.

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS STYRELSE

Ordförande

Peder Jeppsson 070-306 42 62

Kassör

Paul Westman 08-649 22 09

Sekreterare

Kerstin Käverud 070-399 92 98

Vice ordförande

Bo Nilsson 08-716 96 96

Redaktör

Sture Möllerman 08-768 13 66

Webbmaster

Nils Liberg 08-604 06 11

Ledamot

Kerstin Svanström 08-35 22 00

Föreningen Nyckelharpan org. nr
802011-4

www.nyckelharpan.org

OMSLAGSBILDEN

Anders Peev, entusiastisk spelledare.
Läs på sidan 4 om Anders spelkurs i
Stockholm.

Foto Jonas Hallgren

EO DIGITAL AB

är Föreningen Nyckelharpan
sponsor i form av mycket generösa
villkor vid tryckning av vår med-
lemstidning.

KALENDARIUM FÖR NYCKELHARPSENTUSIASTER

Skicka gärna in uppgifter
till redaktionen
mollerman@telia.com

Juni

- 5 Spelträff i Sollentuna på Hersby
Hembygdsgård kl 15-22
- 12 Vingåkers spelmansstämma
i Viala Hembygdsgård kl. 13
mellan Katrineholm och Vingåker.
- 17 Boksläpp i Vira av "Bonnmusik
och några finare låtar från södra
Roslagen". Se sid 5.
- 18-19 Nyckelharpsstämman i Österby-
bruk.
- 19 Täby Spelmangille firar 40 år med
spelmansstämma på Skogberga.
Se sid. 6.
- 24 Midsommarafton, då förhoppnings-
vis alla harpspelare förgyller dansen
och lekarna kring majstången.

Juli

- 27/6 - 2/7 Zornmärkesuppspelningar
i Örebro
- 2 Gåsvikarstämman i Kista hem-
bygdsgård på Vaddö kl. 12.
- 16 Spelmansstämma
i Wira Bruk kl. 12.
- 23-24 Eric Sahlströms Spelmansstämma
i Vendel
- 28-31 KORRÖ
www.korofestivalen.se

Augusti

- 17-21 Folkmusikkurs mitt i Dalälven,
Älvkarleby. Se sid. 12
- 21 Byss-Callestämman

Ny grafisk form på tidningen Nyckelharpan

Vi bytet nu utseende på vår medlems-
tidning Nyckelharpan. Detta för att
ytterligare uppmärksamma alla på den
vitalisering av föreningen vi planerar
och de förändringar vi nu gjort inom
styrelsen med ny ordförande, sekre-
terare och även webbmaster.

Själv fortsätter jag som föreningens
redaktör och tidningens formgivare
men gör en del påtagliga förändringar
som syns redan i detta nummer.

Typsnittet är bytt från Garamond
till Bembo som nu kommer att använ-
das i brödtext och rubriker. Bildtexter
är satta med en fet variant av Gill. Dess-
utom har jag valt att, inte som tidigare
sätta brödtexten med rak högerkant,
utan med ojämn för att få en snyggare
och mer lästlöst text.

För att få mer variation mellan bild
och text, byter vi två spalter till tre,
vilket innebär att färdigt material som
levereras i form av "annonser" eller
liknande ska ha en bredd på 61 mm
för en spalt, 125,5 mm två spalter eller
190 mm tre spalter. Har du fler frågor
rörande sådant material, ring eller maila
gärna till mollerman@telia.com

Tidningens framsida har naturligtvis
även den fått en liten förändring och där

hoppas jag att vi med hjälp av alla med-
lemmar i Förening Nyckelharpan ska
kunna skaka fram en bra omslagsbild
till varje nummer.

När det gäller innehållet i tidningen
har vi i styrelsen delat in det i olika
ansvarsområden. Peder Jeppsson har
som ordförande och därmed ansvarig
utgivare till uppgift att skriva en inled-
ning i varje nummer. Bo Nilsson tar
hand om alla frågor rörande tillverkning
och skötsel av nyckelharpor. Nils Liberg
kommer att förse varje nummer med
någon lämplig låt som vi kan publicera.

Övriga i styrelsen har fått till uppgift
att bevaka alla slags arrangemang som
gäller nyckelharpspel; stämmor träffar,
kurser etc. och lämna rapport i form av
bilder och text från några av dessa. Det
kommer även att finnas ett kalendarie
i varje nummer av tidningen över flera
intressanta spelplatser. Här hoppas vi att
du som medlem också bidrar med upp-
gifter.

Själv kommer jag som tidigare att
sammanställa allt inkommet material,
så att vi fyra gånger årligen får ta del av
en så bra medlemstidning som möjligt.

Sture Möllerman

Nu är vintermörkret och snön äntligen borta och den ljusa tiden är här med kurser, träffar, utomhusstämmor, buskspel och allt annat roligt som vi företar oss under sommarhalvåret. Kort efter vårdagjämningen – när dygnets förändring är som störst – passade föreningen på att ha sitt sedvanliga årsmöte, med överraskande många deltagare. Jag fick årsmötets förtroende att vara föreningens styrelseordförande under den nästkommande tvåårsperioden, inte helt utan vända, eftersom mitt intensiva yrkesliv tidigare hindrat mig från ett djupare engagemang.

Kvar i styrelsen är Sture Möllerman, mångårig redaktör för denna medlems-tidning, en uppgift som han skött och sköter med bravur. Kvarstår i styrelsen gör också Bo Nilsson, känd harpbyggare och idéspruta, som vice ordförande, Kerstin Käverud, vår nya sekreterare och Paul Westman som kassör. Kerstin Svanström stannar kvar som allmän resurs.

Vår nye webmaster heter Nils Liberg. Han tillför styrelsen och föreningen inte bara kunskap om hur man bygger hemsidor, han sänker också medelåldern i styrelsen kraftigt och medför ungdomlig entusiasm och ett yngre perspektiv på verksamheten, vilket vi 50-plussare varmt välkomnar.

På det ambitiösa programmet står en förnyring och vitalisering av Föreningen Nyckelharpan, vilket vi alla i styrelsen upplever som en stor utmaning. Vi har idéer för framtiden som alla går ut på att göra föreningen mer levande – kursverksamhet, fler träffar (även lokalt, inte bara "i Stockholm"), kontaktpersoner utanför Uppland (och Sverige!), rabatter för medlemmar, kortkurser eller låtverkstäder på olika stämmor, fler underhålls- och byggtips i tidningen, subventionerat inträde på stämmor för tillresande, uppfräschad hemsida med nyheter och kalender och mycket annat.

Men vi är hela tiden lyhörda för ytterligare idéer och aktiviteter från föreningens medlemmar och här sätter vi inga gränser. Du kan alltid ta kontakt med mig (bokstavligt talat när som helst) eller någon annan i styrelsen för att kasta fram just Din vilda (eller väl genomarbetade) idé om hur vi tillsammans skall kunna vidareutveckla Föreningen Nyckelharpan.

Peder Jeppsson tar överordförandeskapet efter Sture Möllerman som fortsätter att vara redaktör och formgivare av vår medlemstidning. Paul Westman tog bilden.

Peder Jeppsson,
Föreningen Nyckelharpan
nye ordförande fotograferad
av Ingela Lindgren

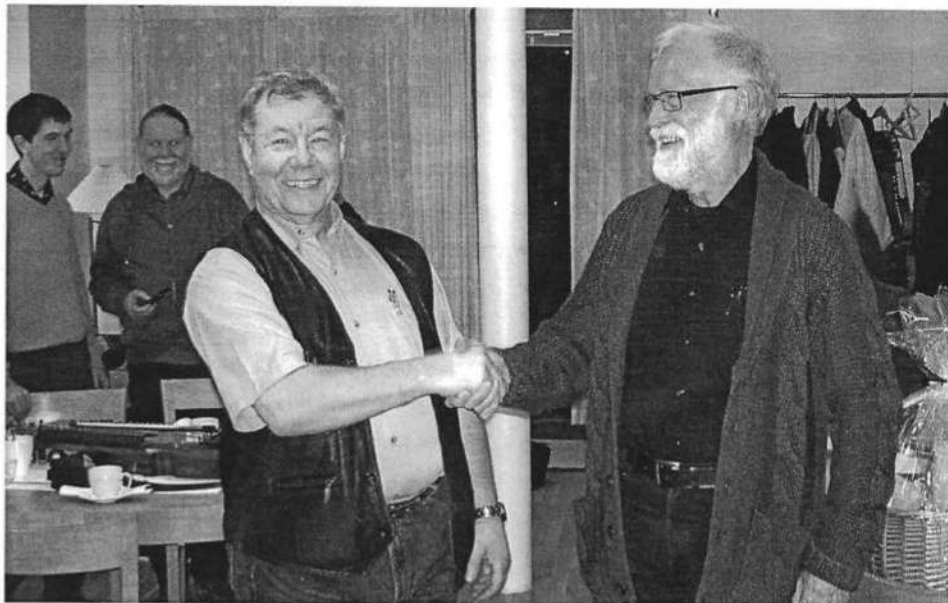
För att genomföra idéerna har vi alla cirka 200 medlemmar i föreningen goda resurser i form av en solid ekonomi (se föregående nummer av tidningen Nyckelharpan) och en stark styrelse med goda kontakter med Nyckelharpsverige, vilket vi alla bör använda oss av, Du och jag och alla andra medlemmar. Vi i styrelsen är inte de som bestämmer vad som skall göras, vi är de som utför det som medlemmarna bestämmer.

Även i fortsättningen kommer vårt huvudsakliga medium för kommunikation inom föreningen att vara medlemstidningen Nyckelharpan. Du kan hjälpa till med att göra denna tidning än mer levande genom att berätta för oss alla vad som händer i nyckelharpskretsar lokalt hos Dig, berätta om en ny nyck-

elharpskiva, skriva några rader om en kurs (gärna illustrerat med en bild) eller något annat som Du tycker kan vara intressant för en vidare krets. Vår avsikt är också att publicera mer material på vår hemsida. Kontakta mig, Sture Möllerman, Nils Liberg eller någon av våra andra styrelsemedlemmar så snart Du har en idé om vad just Du har på hjärtat.

Alltså – tveka inte att engagera Dig för att dra Ditt strå till stacken när det gäller att vidareutveckla föreningen, ta kontakt med mig eller någon annan i styrelsen och diskutera med andra medlemmar. Vill Du veta vem som bor i närheten för att prata eller ännu hellre, spela, kontaktar Du mig eller Paul Westman, vår kassör så kan vi hjälpa Dig med namn och adresser.

Peder Jeppsson, ordförande

POLSKA FRÅN ENSHULT

Östergötland

ur Ludvig Olssons notbok

The musical score consists of five staves of music in G minor (one flat) and 3/4 time. The first two staves are the main melody, with the second staff ending in a double bar line with repeat dots. The third staff is a rhythmic accompaniment consisting of eighth notes. The fourth and fifth staves are further rhythmic accompaniment, with the fifth staff ending in a double bar line with repeat dots.

Ludwig Olssons nothäfte kom från hans far, Johan Adolf Olsson, som levde 1816-1898 i Enshult. Ludvig som precis som sin far var fiolspelare spelade mycket tvåstämmigt ihop med sin bror som var bosatt i Linköping (ur Olof Anderssons kommentarer till avskriften av nothäftet).

Vill man spela dubbelgrepp på nyckelharpa i låtens första och femte takt, spelar man nedgången B^b-A-G på C-sträng-

en och överstämman D på A-strängen. Spelar man utan dubbelgrepp kan man ta tonerna B^b och A på A-strängen som vanligt. Även i takterna nio och tretton kan med fördel spela tonen B^b på C-strängen.

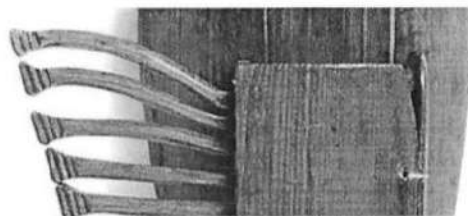
Versionen i notteckningen som Nils Liberg här gjort, är baserad på originalnoterna och hur han hört den spelas. Idén till dubbelgreppsförslaget fick han efter att ha hört Anci Ericsson och Ida Blomkvist spela.

En variant av låten finns även inspelad med Johan Hedin och Gunnar Idenstam på CD:n *Låtar* och har där namnet *Barockfavoriten*.

DU MISSAR VÄL INTE ÖSTERBYBRUK?

NYCKELHARPSTÄMMAN
ÖSTERBYBRUK

18-19 juni

August Karlsson

August Karlsson föddes 1871 i Sjöman. Familjen flyttade till Roslag och...

August Karlsson 1911

Runsvalen

Uppslagsverket för Runsvalen...

Några smakprov ur den innehållsrika boken.

Smeder, mjölnare och musikanter i Vira

Det fanns smedstugor i Vira av hönsvikens kist för sin smed- och smedare. Flera dokument...

Om det fanns smedstugor i Vira av hönsvikens kist för sin smed- och smedare...

Smågruppsensemble vid ett tillfälle...

BONNMUSIK OCH NÅGRA FINARE LÅTAR FRÅN SÖDRA ROSLAGEN

Benny Johansson, riksspelman på klarnett men även en driven nyckelharps-spelare, kommer i dagarna att släppa sitt verk om spelmanstraditioner i södra Roslagen.

Till sin hjälp har Benny haft paret Möllerman; Sture som grafisk form-givare och Marianne som kritisk men mycket försiktig språkgranskare av denna innehållsrika bok. Så här presenterar författaren sitt verk.

"Området södra Roslagen kom inte med på den uppländska musikkartan när inventeringen av folkmusiken gjordes i Sverige 1908-1976. Genom närheten till huvudstaden och influenser från en nyare tids musik trängdes mycket av traditionsmusiken undan i början av 1900-talet och därav trodde man att den lokala bygdemusiken helt gått förlorad från trakten. Men det fanns spelmän som värnade om sitt lokala musikarv och därav har traditionsmusiken från södra Roslagen bevarats och förts vidare i generationer.

Med denna bok hoppas jag kunna sprida detta arv från södra Roslagen.

Personligen har jag musicerat tillsammans med några av traditionsbärarna sedan 1960-talet och så småningom även gjort nedteckningar av musiken och intervjuat spelmännen. Spelstilen skiljer givetvis mellan musikanterna, men tempo och ansats - särskilt i den dansanta repertoaren - gör att vi ändå kan tala om en egen dialekt från området norr om Stockholm.

I boken finns fler än 130 låtar, ett urval både av gamla och nya nedteckningar. Men läsaren behöver inte vara notkunnig för att få behållning av dokumentet. Personbeskrivning, kommentarer till musiken och annan historik gör att läsaren kan få en god inblick i hur spelmansmusiken fungerat i vårt område under de senaste hundra åren. Några klockare som verkade i området har också påverkat spelmännen och i vissa fall förädlat musiken.

Begreppet folkmusik användes inte i socknarna förr utan folk sa helt enkelt att det var bonnmusik. Med detta vill jag föra det folkmusikaliska arvet vidare så att fler ska kunna ta del av låtarna från södra Roslagen."

Boken kommer att "släppas" fredag den 17 juni i Södra Roslagens domsaga, Tingshuset i Vira by, Roslags-Kulla socken mellan kl 14-17. Då kommer även spelmansgruppen Roslagsvår att framföra några ljudande smakprov från boken. Välkomna! Boken kommer därefter även att kunna beställas via telefon 08 - 540 253 08 eller bennyjohan@telia.com

TÄBY SPELMANSSTÄMMA 2011

Med Jubileumsfirande
Täby Spelmansgille fyller 40 år
Sönd 19 juni kl 13.00

Skogberga Spelmansgård

Gästartister

Buskspel, dans och ett fullspäckt scenprogram med Rättviks Spelmanslag, Pers Hans och Alexander, fam Täpp och Säbb Anders samt många grupper inom Täby Spelmansgille. Det ryktas även om spännande bok- och skivsläpp!

Vägbeskrivning finns på hemsidan www.tabyspelmansgille.se
Uppllysningar: Micke 0708-169507 michael.lofroth@telia.com

foto och layout Maria Löfroth virvel.se

Låt inte din harpa ligga och mögla!

Tillhör du dem som förvarar dina instrument i din gillestuga? Kanske sitter du där och spelar också.

Luften i gillestugor är alltid fuktigare än i rum på våningen ovan. Varför?

Gillestugor ligger ofta i en sutterängdel av huset eller tom i källaren. Där är det ofta lite svalare än i övriga delar av huset. Den relativa fuktigheten stiger med fallande temperatur, speciellt om luften fritt kan gå mellan olika rum. På sommaren är risken som störst. En regnig dag kan fukten lätt nå 100%.

Ofta är väggisoleringen mot jordmassorna inte helt tät och fukt läcker in.

Detta ökar fukthalten i luften väsentligt och risk för mögelsbildning är mycket stor.

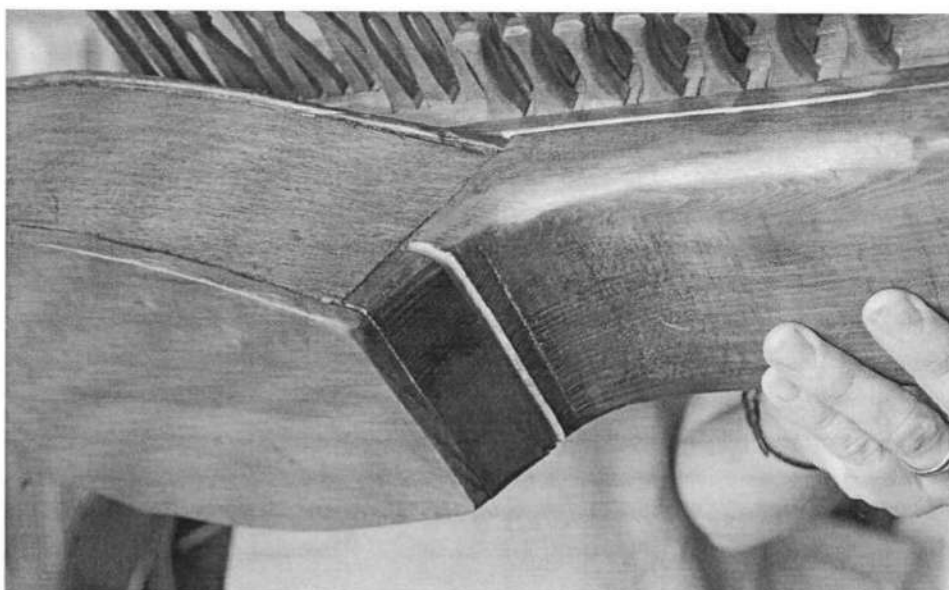
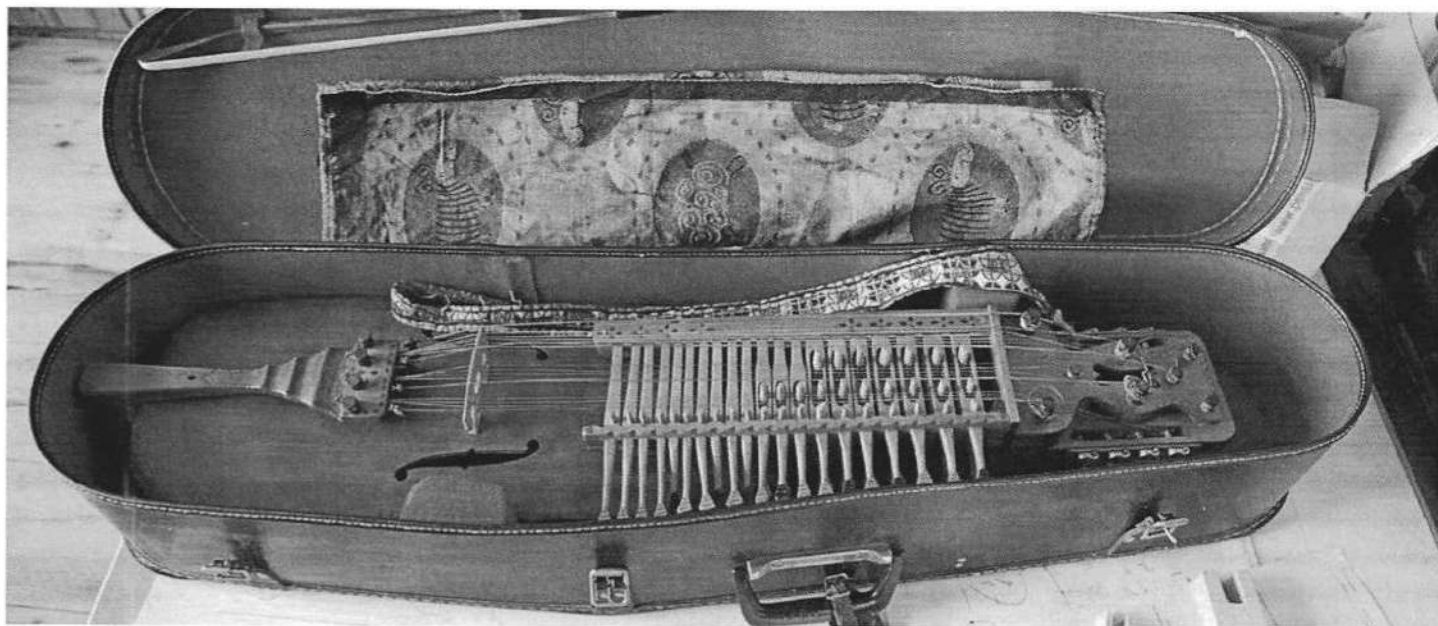
Bilderna nedan visar en harpa tillverkad av Eric Sahlström. Harpan stinker av mögellukt och har den klassiska Eric Sahlström-sprickan under halsen. Eric hade inte tillräckligt tjockt virke till sina halsar. Han limmade på ett stycke ner mot botten. Den limskarven går ofta upp om harpan inte förvaras helt torrt. Skadan är mycket svår och dyr att reparera. Lock och botten måste avlägsnas och ett nytt halsstycke tillverkas och sätts tillbaka. Har man tur är locket helt.

Råd: Sätt in en fuktmätare (hygrometer) i er gillestuga (och gärna i andra spelrum också) så kan ni kontrollera förhållandena. Detta är bästa garanti för att undvika att instrumentens limskarvar börjar lossna. När fukthalten går mot 80-90 % är det dags att se upp.

Den intresserade kan gå in på www.acc.umu.se/~erikas/hembyggd/mollierhem.htm

Där visas ett Mollierdigram. Här kan man läsa ut hur mycket fukthalten ökar med fallande temperatur. Ex.: Om man på övervåningen i en enplansvilla har en temperatur i rummen på 25 grader och man där har 70% relativ fuktighet (normal fukthalt under sommaren) har man i en gillestuga med temperaturen 20 grader fukthalt 100% med klar mögelrisk.

Esbjörn Hogmark

MÄSTARBYGG 2011

På Eric Sahlström Institutet hålls den 16-17 juni för sjuttonde gången denna nyckelharpsbyggarräff. Årets praktiska inslag blir: Tillverkning av stråke.

Sista anmälningsdag är den 10:e juni men detta datum kanske redan har passerat när du läser detta. Om så inte är fallet och du är intresserad av att delta, kontakta ESI på tel. 0295-342 90. Det kanske går att ordna en plats även åt dig.

För mer information, kontakta Esbjörn Hogmark telefon 0295-107 06 eller 070-211 04 30 alt. via e-mail esbjorn@hogmark.com

Polskestråk i Götgatans vimmel

Fredrik Söderström, Bo Nilsson, Lotta Rosenström, Anders Peev, Martin Dahlgren, Kerstin Käverud, Jonas Hallgren och Tommy Söderström. Susanne Kihlström höll i Jonas kamera när bilden togs för att själv slippa synas.

Utbudet av nyckelharpskurser är inte stort, varken i Stockholm eller i resten av landet. Sommarkurserna på Eric Sahlström Institutet i Tobo och på Ekebyholm känner ju de flesta till, men svårare är det att hitta något som håller speltekniken igång även under vinterhalvåret.

Under ett antal säsonger är vi dock några intresserade och spelsugna som på onsdagskvällar träffats vid Medborgarplatsen i Stockholm. Kurserna anordnas av utbildningsförbundet Sensus till en kostnad av 1.600 kr för 10 gånger. Spelare är den alltid lika entusiastiske och kunnige Anders Peev.

Anders är aktiv musiker och pedagog med många järn i elden. Med den egna gruppen Anda har han nyligen gett ut en CD på skivbolaget Nanoqrecordings med folkmusik, egna och andras låtar. Men han hörs ofta i många olika musikaliska sammanhang. Sin utbildning på

nyckelharpa har han från Eric Sahlström Institutet och Musikhögskolan i Stockholm.

Kurserna som Anders leder är dels en nybörjarkurs, dels en kurs för något mer avancerade spelare. Vi som deltar i den senare har fått kappsäcken full av låtar att öva vidare på. Några av dem finns också utlagda på Youtube, sök på "Anders Peev". Inläringen av låtarna kombineras med teknikdiskussioner samt rytm- och ackompanjemangexperiment. Främst spelar han på sin kontrabasharpa men har under några kvällar även trakterat tenorharpan.

Det är alltid lika omtumlande att efter 1½ timmes intensivt harpspel åter befinna sig mitt i Götgatans ljudvimmel med polskestråken fortfarande tonande i innerörat.

Till Sensus kurser med Anders Peev anmäler du dig enklast via deras hemsida www.sensus.se

Text Kerstin Käverud

Foto Jonas Hallgren

Fridolf Jansson-harpa till salu

Prisidé 8.000 kronor
Peter Tornborg 0735 - 37 77 93

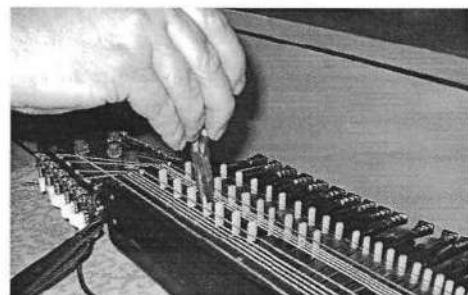
Bo Nilsson visar Paul Westman på ett vanligt förekommande nyckelharpsproblem.

HUR GÖR MAN OM PROBLEMET UPPSTÅTT?

1. Kontaktar en bra nyckelharpsbyggare. Förslag på byggare som bor nära dig kan du få via Bosse. E-posta eller ring honom.
2. Såga ett fint snitt med en fintandad såg (t ex en japansåg) i lövets cylindrisk tapp och limma in en liten kil. Cylindertappen utvidgas då någon tiondels millimeter, vilket brukar vara tillräckligt.
3. En annan enklare men fullt genomförbar metod är att klippa till en bit 10x10 mm hushållsfolie av plast att lägga över lövhålet i nyckeln. Därefter pressar du ner lövet. Det är en snabb metod som fungerar mycket bra om du råkar ha ont om tid.

HUR TAR MAN BORT LÖVET PÅ ETT BRA OCH SÄKERT SÄTT?

Jag använder alltid en liten platt-tång (finns för c:a 40 kr på Clas Olsson). Ta ett stadigt tag och vrid/dra lövet rakt upp. Håll tången som visas på bilden.

Tips om nyckelharpsvård

Nu kan du som medlem i Föreningen Nyckelharpan alltid få tips gällande vård av nyckelharpor via Bo Nilsson, nyckelharpsbyggare i Nacka, Stockholm.

E-posta till harpa@bonilsson.se eller skriv till Bo Nilsson Sickla Allé 35, 131 65 Nacka, så får du svar på dina frågor rörande nyckelharpan. Samtidigt vill vi gärna att din fråga plus Bosses svar får presenteras i nästkommande nummer av tidningen. Skicka gärna med en högupplöst bild som illustration till din fråga.

HUR FIXAR MAN TILL ETT LÖV SOM INTE SITTER FAST ORDENTLIGT?

För ett kunna intonera med ett gott resultat gäller det att löven är vridbara samtidigt som de sitter fast. Ett löv som inte sitter fast ger ingen klar ton. Jämförbart är om till exempel en violinist inte trycker ner fingret ordentligt mot greppbrädan.

2011 års Sahlströmsstipendiater är utsedda!

Henrik Landström
nyckelharpa, Nyköping

Johan Lång
fiol och nyckelharpa, Uppsala

Klara Michold
fiol, Indal

Tove Renström
nyckelharpa, Täby

Einar Zethelius
nyckelharpa, Norrtälje

I år har Eric Sahlströms Minnesfond utsett fem stycken duktiga unga spelmän till stipendiater. Stipendiet består av en plats på fiol- och nyckelharpskursen på Ekebyholms slott i Uppland, den 26 -30 juni.

Undervisningen ges både enskilt och i grupp av erkänt skickliga spelmän som delar med sig av sin kunskap och sprider spelglädje. Kursdeltagarna spelar hela dygnet runt kan det tyckas, för musik hörs hela tiden runt och i slottet. Har man inte lektion finns det alltid någon som man kan spela tillsammans med och då verkar inte tiden på dygnet ha så stor betydelse. Det kan vara ett par, tre stycken spelmän som hittat något nytt och kul att spela till-

sammans och då rinner tiden bara iväg, eller någon som vill öva själv inför nästa dags lektion. Stämningen är hög och det finns mängder av möjligheter att få spela!

Under högtidliga former i samband med kursens avslutningskonsert får våra stipendiater ett diplom. Det är en eftertraktad titel att vara "Sahlströmsstipendiat" och med årets ungdomar är det genom åren 85 personer som fått utmärkelsen!

Med stor sannolikhet kommer ungdomarna att få en inspirerande, lärorik och rolig spelkurs, något att se fram emot!

Vi gratulerar!

Knavra/fela mera

DISTANSKURS I FIOL OCH NYCKELHARPA PÅ ERIC SAHLSTRÖM INSTITUTET 2010-2011

I september 2010 samlades 23 förväntansfulla deltagare i distansutbildningen på fiol/nyckelharpa. 17 harpor, 5 fioler och 1 bas. Deltagare från England och Norge och från hela Sverige – från Östersund i norr till Skåne i söder och Öland i öster och Stenungsund i väster. Och våra högt ställda förväntningar har verkligen infriats. En härlig stämning,

trevlig samvaro, förstklassig utbildning! Och förstås som vanligt i Tobo – jättegod mat!

Kursen drivs som en distansutbildning med träffar 2 helger per termin med intensiv undervisning. Teknikutveckling, hur man gestaltar olika typer av låtar, skillnaden mellan olika låttyper. Hur få till ett bra sväng, spelledning,

instrumentvård och mycket mer. Vi har fått mycket träningsmaterial och uppgifter att arbeta med mellan träffarna.

Lärare var Sonia Sahlström och Ditte Andersson med assistans i olika omgångar av Olov Johansson, David Eriksson och Niklas Roswall.

Ett mycket uppskattat inslag var Gunnar Ahlbäcks föreläsningar i folkmusikens historia.

Vi fick avnjuta en minikonsert varje lördagkväll: Olov Johansson, Sonja och Ditte, Anders Liljefors/Bosse Larsson och Niklas Roswall.

Vi fick tillfälle att träffa Esbjörn Hogmark en av helgerna som såg över våra instrument och kom med goda råd och hjälpte till med smärre justeringar.

En av helgerna var det en danskurs samtidigt på institutet och deltagarna dansade glatt till vårt spel på lördagskvällen, kul att spela till duktiga dansare som också gav synpunkter om tempo mm.

2-3 april var den sista helgträffen. På lördagskvällen fick kursdeltagarna i uppgift att ge en minikonsert för lärarna – pirrigt men roligt och lärorikt!

Till hösten har ni som inte har gått den här utbildningen chans att göra det. Rekommenderas varmt! Vi som har gått den hoppas att det ska bli en fortsättningskurs så småningom.

*Sollentunagänget
Anita, Britt, Kerstin, Per*

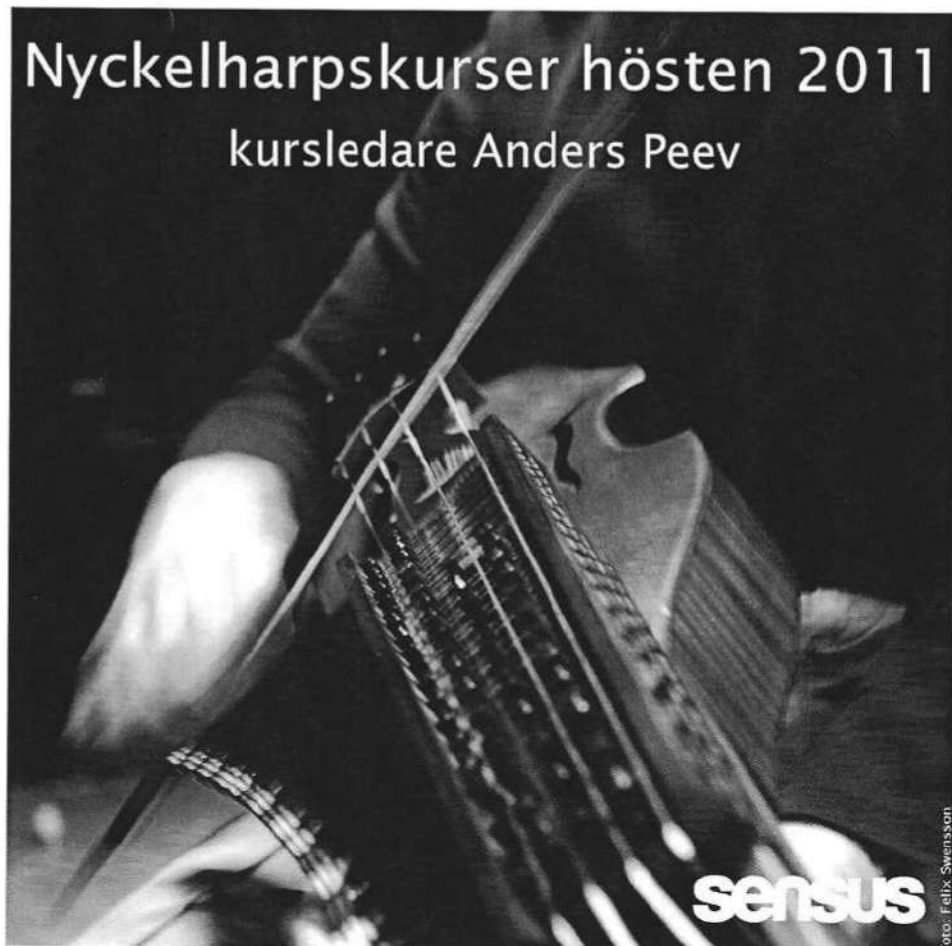
Eric Sahlström omgiven av Sollentunagänget och Monica från Skåne

Nedre bilden: Planering av elevkonserten

Nyckelharpskurser hösten 2011

kursledare Anders Peev

HUR HÄNGER DU DIN NYCKELHARPA?

I uppländsk tradition har nyckelharpan genomgående hängts med stämkruppartiet nedåt. Varför frågade någon och fick av den gamle harpspelaren svaret: "Tänk dig själv om du skulle hängas upp med huvudet nedåt, hur det skulle kännas. Detsamma känner harpan."

En rationellare förklaring är att den mest sårbara delen, stränghållaren, vänds uppåt för att undvika skador vid eventuellt fall. Även liror ute i Europa vändes av leklocksinskriftioner att döma åt samma håll. Denna människoefterliknande hängning kan betraktas vara lika traditionsbetingad som själva instrumenten.

Enligt musikforskaren Curt Sachs normering ska stränginstrument studeras med stämkruppartiet vänt uppåt. Det kan vara lämpligt vid jämförande vetenskapliga studier, men sammanfaller för lirans och nyckelharpans del inte med traditionell hanteringspraxis.

Nyckelharpa nybörjare

10 ggr, 20 timmar

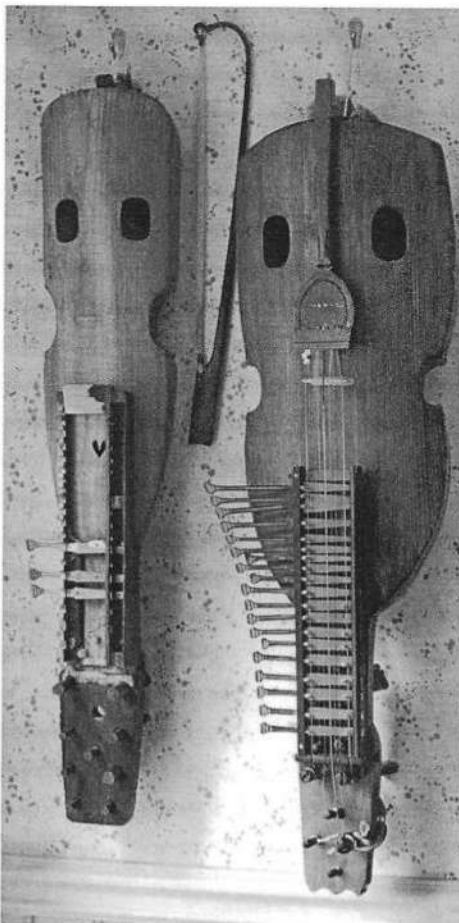
Tid: ons 17:30-19:00
 Start: 14/9 2010
 Pris: 1600 kronor
 Plats: Medborgarhuset

Nyckelharpa fortsättning

10 ggr, 20 timmar

Tid: ons 19:10-20:40
 Start: 14/9 2010
 Pris: 1600 kronor
 Plats: Medborgarhuset

Låtspel, stråk och sväng.
 Förlös din nyckelharpas obegränsade möjligheter!

Harpor är som vi människor – en del slanka och andra mer bredbukiga. Aldrig 'färdiga' och alltid 'på väg'. Stämningsberoende. Den förra är 'framavlad' av Per Hellgren och "Sibbo-Jersker" alias Erik Gustafsson och den senare av Gustav Blomkvist, alla tre byggare från Film s:n.

ERIKA ENROTH 12 ÅR

Erika har alltid älskat musik. Redan som liten brukade hon framställa de mest ovanliga ljud med rösten. I två år har hon spelat fiol i Musikskolan, Åkersberga. Hon går årskurs 5 i Täby Musikklasser. Erika har nu börjat spela nyckelharpa bland annat inspirerad av att hennes far Björn Enroth tillsammans med sin morfar byggde en trekvartsnyckelharpa. Den var färdig att spela på när han var 12 år 1976. I år är den renoverad av Björn Berglund, Bromma, som även byggt nyckelharpor i olika storlekar. Erika spelar nu på en av dessa.

Som barn fick pappa Björn sitt instrument signerat av de båda virtuoserna

Erik Sahlström och Gösta Sandström vid ett evenemang. Erika hoppas på att få börja i Täby Kulturskola och få nyckelharpslektioner av Berit Sandström-Lundman, dotter till Gösta Sandström.

I sommar väntar en veckas nyckelharpspel på Ekebyholms slott strax utanför Rimbo i Uppland.

Birgitta och Christer Arnell, mormor och morfar

BSverige
Porto
betalt

FÖRENINGSBREV

Föreningen Nyckelharpan c/o Jeppsson, Regementsgatan 45, 645 33 Strängnäs

Spelkurs på Laxön i Älvkarleby i Augusti

Välkommen till spelkurs i vacker och traditionsrik miljö, både för rena nybörjare och erfarna på fiol och nyckelharpa. Även andra instrument efter överenskommelse förutsatt att du har spelat litet förut.

Spelmän från andra länder har anmält sig så till en del kan undervisningen komma att ske på engelska och tyska.

KURSEFAKTA

Ankomst 16/8 på kvällen.

Kurstid 17/8 - 20/8.

Avslutas med Byss-Callestämman 21/8.

Gamla mysiga lokaler.

Vi bor, äter och spelar i vandrarhem.

- gamla underofficersvillan på Laxön.

Tåg och bussar finns nära. Vi hämtar

Indelning i grupper efter förmåga.

En del privatlektioner.

LÄRARE

Riksspelmännen Leif Alpsjö, Edward Anderzon och assisterande lärare.

KURSINNEHÅLL

bl a hållningar, spelteknik, låtar,

att känna rytmen i kropp och fötter,

att spela bra rytm till dans o promenad,

att spela uttrycksfullt och andrastämmor

på olika sätt, visor, historier och traditio-

ner kring musiken och annat beroende

på dina önskemål.

En kväll rör vi kyrkbåt.

Välkommen med frågor och förslag.

Meddela ditt intresse per e-mail till

Leif Alpsjö

leif@alpsjo.se

eller per telefon 0706 38 33 53.

TOBO-kurser

Nyckelharpa och Fiol

Distanskurser med Ditte Andersson och Sonia Sahlström. Fyra helger under ht-11 - vt-12.

Munspel

Lördag 29/10 kl 10-17.

- Låtar på munspel med John-Erik Hammarberg.

- Lär dig spela tungbas på munspel med Håkan Larsson.

Välj en av munspelskurserna!

För mer info om alla våra kurser och anmälningsblanketter: gå in på ESIs hemsida www.esitobo.org, ring 0295-34290 eller skicka ett mail till info@esitobo.org

ERIC SAHLSTRÖM INSTITUTET
NATIONELLT FOLKMUSIKCENTRUM I TOBO

NÄSTA NUMMER AV TIDNINGEN NYCKEL- HARPAN

Den 10:e augusti är det sista dagen för inlämning av material till kommande nummer av vår medlemstidning. Då hoppas vi att det till redaktionen har inkommit minst lika många - men gärna fler - bidrag som till detta nummer.

Både texter och bilder (de senare

högupplösta) vill vi helst ha oss tillskickade via e-post till mollermand@telia.com. Har du inte den möjligheten går det naturligtvis fortfarande att även ta emot material på gammalt fysisk sätt. Det vill säga som skrivna brev med bifogade foton eller teckningar. Adressen finns på sid. 2.

Ha nu en riktigt skön sommar med mycket harpspel önskar
redaktionen.